

Κυριακή Μετά την Χριστού Γέννηση: «Ο Ναζωραίος»

Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως, Ιερεμία

Η σημερινή Κυριακή, αδελφοί χριστιανοί, είναι μετά την Γέννηση του Κυρίου μας, Ιησού Χριστού. Τον γεννηθέντα Μεσσία τον επισκέφθηκαν μάγοι από την Ανατολή. Αυτοί ήταν εθνικοί, γιατί δεν είχαν λάβει την αποκάλυψη του Θεού, όπως οι Ιουδαίοι. Αλλά, ήταν γραμμένο στην Παλαιά Διαθήκη ότι ο Μεσσίας θα προσκυνηθεί και από τους Εθνικούς. Έτσι, στην προσκύνηση του γεννηθέντος Ιησού Χριστού από τους μάγους βλέπουμε την εκπλήρωση της παλαιάς αυτής προφητείας. Οι μάγοι, όταν έφθασαν στα Ιεροσόλυμα ερώτησαν τον βασιλέα Ηρώδη πού γεννήθηκε ο Μεσσίας. Μάλιστα δεν τον είπαν «Μεσσία», αλλά τον είπαν βασιλέα των Ιουδαίων. Αυτό ετάραξε τον Ηρώδη, γιατί φοβήθηκε ότι θα χάσει αυτός την βασιλεία του και γι' αυτό θέλησε να θανατώσει τον γεννηθέντα Μεσσία. Από τους Αρχιερείς και Γραμματείς δε των Ιουδαίων έμαθε ότι ο Μεσσίας πρόκειται να γεννηθεί στη Βηθλεέμ. Αυτό ο βασιλεύς Ηρώδης το είπε στους μάγους με την εντολή, αν βρουν τον νεογέννητο βασιλέα, να επιστρέψουν να του το πουν, για να πάει και αυτός να Τον προσκυνήσει, στην πραγματικότητα, όμως, να Τον θανατώσει. Αλλά, το αιμοβόρο σχέδιο του Ηρώδη ματαιώθηκε, γιατί οι μεν μάγοι έλαβαν σε όνειρο θεία αποκάλυψη να μην επιστρέψουν στον Ηρώδη, στον δε Ιωσήφ, όπως μας είπε η σημερινή ευαγγελική περικοπή, δόθηκε εντολή από τον άγγελο Κυρίου να παραλάβει το Παιδί, Ιησού και την Μητέρα Του, την Παναγία, και να φύγει στην Αίγυπτο, γιατί ο Ηρώδης σκοπεύει να φονεύσει το Παιδί.

Πράγματι ο Ιωσήφ, κατά την εντολή του αγγέλου, παρέλαβε το Παιδί και την Μητέρα Του και έφυγε στην Αίγυπτο. Πρέπει να υποθέσουμε εδώ ότι έχει γίνει ο σαραντισμός του Ιησού, για τον οποίο μας αναφέρει ο Ευαγγελιστής Λουκάς. Αλλά, γιατί τόση ταλαιπωρία για πορεία προς την Αίγυπτο, ενώ μπορούσε να διασωθεί θαυματουργικά ο Ιησούς Χριστός; Οι ερμηνευτές των Αγίων Γραφών μας λένουν ότι αυτό έγινε, για να φανεί ότι πραγματικά σαρκώθηκε ο Υιός του Θεού, ότι πραγματικά έγινε άνθρωπος. Στην πορεία του Ιησού Χριστού προς την Αίγυπτο και στην φυγή του πάλι από την Αίγυπτο ο Ευαγγελιστής βλέπει την εκπλήρωση της προφητείας του λόγου του Θεού στον προφήτη Ωσηέ, που λέγει «*έξ Αιγύπτου έκάλεσα τόν υιόν μου*». Οι Ιουδαίοι, βέβαια, τον λόγο αυτό του προφήτου τον ανάγουν στον εαυτό τους, στο έθνος τους. Και, πραγματικά, φαίνεται ότι ο προφήτης είπε τον λόγο του γι' αυτούς. Αλλά, όπως λέγει ωραία ο ερμηνευτής Ζιγαβηνός, είναι νόμος προφητείας, πολλές φορές πολλά πράγματα να λέγονται για άλλους, να εκπληρώνονται, όμως, σε άλλους. Για παράδειγμα: Το «*διαμεριῶ αυτούς έν Ιακώβ και διασπερῶ αυτούς έν Ισραήλ*» (Γεν. 49,7) που λέχθηκε για τους αδελφούς Συμεών και Λευϊ, πραγματοποιήθηκε όχι σ' αυτούς, αλλά στους εγγόνους του. Έτσι λοιπόν και εδώ: Το λεχθέν στον προφήτη Ωσηέ «*έξ Αιγύπτου έκάλεσα τόν υιόν μου*» λέχθηκε μεν κατά πρώτον για τον Ισραήλ πραγματοποιήθηκε, όμως, κυρίως στον πραγματικά Υιό του Θεού, τον σαρκωθέντα Ιησού Χριστό (βλ. Μ. 129,152). Πάντως, ο ευαγγελιστής Ματθαίος στην πορεία αυτή του Ιησού προς την Αίγυπτο βλέπει να επαναλαμβάνεται η ζωή του λαού του, ο οποίος από τη Χαναάν πήγε στην Αίγυπτο, αλλά και εξήλθε από την Αίγυπτο.

Βλέποντας ο Ηρώδης ότι απατήθηκε από τους μάγους, διέταξε να σφαγούν τα νήπια της Βηθλεέμ από δύο ετών και κάτω, για να συμπεριληφθεί σ' αυτά και ο Ιησούς. Γιατί από δύο ετών και κάτω; Φαίνεται ότι ο Ηρώδης υπολόγισε ότι ο αστήρ φάνηκε κατά τη γέννηση του

Χριστού και όχι πριν από αυτήν, όπως είναι το ορθό. Υπολόγισε τον χρόνο της πορείας από την Ανατολή στα Ιεροσόλυμα περίπου στον ένα χρόνο, έβαλε και παραπάνω άλλον ένα, και γι' αυτό υπολόγισε να είναι έως δύο ετών τα νήπια που θα σφαγούν, για να είναι σ' αυτά οπωσδήποτε ο Ιησούς. Τα σφαγέντα αυτά νήπια ήταν οι πρώτοι μάρτυρες. Η παράδοση μας λέγει ότι τα νήπια που σφάγησαν ήταν 14.000. Η Βηθλεέμ, όμως, ήταν μία μικρή πολίχνη και ως λάβουμε πάλι υπ' όψιν ότι εσφάγησαν μόνο τα άρρενα. Φαίνεται, λοιπόν, ως μεγάλος ο αριθμός των νηπίων 14.000. Θα πρέπει, όμως, να σεβαστούμε την παράδοση, που αριθμεί σε 14.000 τον αριθμό των σφαγέντων νηπίων, γιατί ο αριθμός αυτός σχετίζεται με τον αριθμό 144.000, που γράφει η Αποκάλυψη (εις 14,1) περί των σεσωσμένων, που ακολουθούν το Αρνίον Ιησού Χριστό, όπου αν υπάγει. Ο συνδυασμός αυτός των δύο αριθμών σημαίνει ότι, για να σωθούμε, για να υπαγόμεθα στον αριθμό 144.000, πρέπει να έχουμε αγνότητα και το μαρτύριο, γιατί αυτά τα δύο είχαν τα σφαγέντα νήπια της Βηθλεέμ. Αυτά τα δύο μας κάνουν ακολούθους του Αρνίου, με το Οποίο ήταν οι 144.000. Διά την σφαγή των νηπίων έγινε πολύς θρήνος και κλαυθμός των μητέρων τους. Σ' αυτό ο ευαγγελιστής Ματθαίος, όπως ακούσαμε πάλι στην σημερινή ευαγγελική περικοπή, βλέπει την εκπλήρωση μιας παλαιάς προφητείας του Ιερεμίου. Ο προφήτης ομιλεί για τον θρήνο της Ραχήλ, της αγαπητής συζύγου του Ιακώβ, για τα τέκνα της, που τα βλέπει πορευόμενα εξόριστα στην Βαβυλώνα (βλ. 38,15).

Πέθανε ο Ηρώδης. «*Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου*» μας είπε το Ευαγγέλιο. Όπως το μαρτυρεί η ιστορία, ο θάνατος του Ηρώδου ήταν οικτρός. Κατά την εντολή, τώρα, του αγγέλου ο Ιωσήφ φεύγει από την Αίγυπτο προς την «*γῆ Ἰσραήλ*», δηλαδή την Παλαιστίνη. Δεν πηγαίνει, όμως, στην Ιουδαία, γιατί εκεί βασιλεύε ο σκληρός Αρχέλαος, αλλά πηγαίνει στη Γαλιλαία, στην οποία ηγεμόνας ήταν ο Ηρώδης Αντίπας, λιγότερο σκληρός από τον αδελφό του Αρχέλαο.

Από τα μέρη της Γαλιλαίας ο Ιωσήφ κατοίκησε στη πόλη Ναζαρέτ και ο ευαγγελιστής Ματθαίος, κατά τη συνήθειά του, βρίσκει σ' αυτό εκπλήρωση παλαιού προφητικού λόγου, ότι ο Μεσσίας θα κληθεί «*Ναζωραίος*». Αλλά δεν βρίσκουμε πουθενά, σε κανένα προφήτη, τέτοια προφητεία. Αυτό συμβαίνει, όπως λέγουν οι ερμηνευτές, για το ότι «*για την αμέλεια των Εβραίων και για τις συνεχείς αιχμαλωσίες τους πολλά βιβλία χάθηκαν*». Τα απωλεσθέντα αυτά βιβλία θα είχαν πιθανόν γραμμένη την προφητεία αυτή. Αλλά πιθανόν πάλι, όπως μας λέγουν πάλι οι ερμηνευτές, αγράφως θα λεγόταν μεταξύ των Ιουδαίων ότι ο Μεσσίας θα κληθεί «*Ναζωραίος*». Αλλά θα σας πω, χριστιανοί μου, και μία άλλη ερμηνεία, την οποία παρακαλώ να προσέξετε. Οι προφύτες στην Παλαιά Διαθήκη καλούν τον Χριστό «*βλαστό*» από την γενεά του Δαβίδ (βλ. Ησ. 11,1. 53,2. Ζαχ. 3,8. 6,12). Θυμηθείτε την Καταβασία που ψάλλουμε στη Γέννηση του Χριστού, «*Ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί (εἶναι ο πατέρας του Δαβίδ) καὶ ἄνθος ἐξ αὐτῆς Χριστὸς ἐκ τῆς Παρθένου ἀνεβλάστησας (βλαστός)*». Ο βλαστός, δε, στην εβραϊκή γλώσσα, στην οποία γράφηκε πρωτοτύπως η Παλαιά Διαθήκη, λέγεται «*νέτσερ*». Η ονομασία αυτή είναι πολύ κοντά στην ονομασία «*Ναζωραίος*». Δηλαδή εδώ έχουμε ένα λογοπαίγνιο των λέξεων «*Νέτσερ*» και «*Ναζωραίος*».

Αδελφοί χριστιανοί, να αγαπάμε τον Ναζωραίο Ιησού Χριστό μας και Αυτόν να ακολουθούμε πάντα και στη Βηθλεέμ, όπου γεννήθηκε, και στην Αίγυπτο, όπου πήγε πρόσφυγας, και στη Ναζαρέτ, όπου κατοίκησε, αλλά και στον Γολγοθά, όπου σταυρώθηκε, γιατί και εκεί η πινακίδα στην κεφαλή Του γράφει «*Ἰησοῦς ὁ Ναζωραίος*»!

Πηγή: Ιστολόγιο Πεμπτουσίας.